

ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT

NGUYỄN PHƯƠNG ANH

**PHÁP LUẬT VỀ BỒI THƯỜNG THIẾT HẠI
CHO NGƯỜI TIÊU DÙNG DO SẢN XUẤT, KINH DOANH
HÀNG HÓA KHÔNG ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG**

Chuyên ngành: Luật Kinh tế

Mã số: 8 38 01 07

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ LUẬT HỌC

THỪA THIÊN HUẾ, năm 2022

Công trình được hoàn thành tại:
Trường Đại học Luật, Đại học Huế

Người hướng dẫn khoa học: **TS. Nguyễn Văn Hội**

Phản biện 1:

Phản biện 2:

Luận văn sẽ được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn
thạc sĩ họp tại: Trường Đại học Luật

Vào lúc.....giờ.....ngày.....tháng năm.....

Trường Đại học Luật, Đại học Huế

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài.....	1
3. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu.....	3
4. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu.....	4
5. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu.....	4
6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của công trình nghiên cứu	6
7. Cơ cấu của luận văn	6
CHƯƠNG 1. MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ BỒI THƯỜNG THIẾT HẠI CHO NGƯỜI TIÊU DÙNG DO SẢN XUẤT, KINH DOANH HÀNG HÓA KHÔNG ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG	7
1.1. Khái niệm, đặc điểm, phân loại bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng	7
1.2. Khái quát pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng.....	8
1.2.1. Khái niệm pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng	8
1.2.2. Nội dung pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng	8
Tiểu kết chương 1.....	10
CHƯƠNG 2. THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VỀ BỒI THƯỜNG THIẾT HẠI CHO NGƯỜI TIÊU DÙNG DO SẢN XUẤT, KINH DOANH HÀNG HÓA KHÔNG ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG VÀ THỰC TIỄN ÁP DỤNG. 11	11
2.1. Quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng.....	11
2.1.1. Điều kiện phát sinh trách nhiệm	11
2.1.2. Nguyên tắc bồi thường.....	11
2.1.3. Thiệt hại được bồi thường.....	11

2.1.4. Chủ thể chịu trách nhiệm bồi thường.....	12
2.1.5. Các căn cứ loại trừ trách nhiệm.....	12
2.2. Đánh giá quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng	12
2.2.1. Những ưu điểm.....	12
2.2.2. Những hạn chế.....	13
2.3. Thực tiễn áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng	13
2.3.1. Thực tiễn giải quyết tranh chấp về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng theo quy định pháp luật hiện hành.....	13
2.3.2. Những tồn tại, hạn chế trong áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng.	14
2.3.3. Nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế	14
Tiểu kết Chương 2	16
CHƯƠNG 3. ĐỊNH HƯỚNG, GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ BỒI THƯỜNG THIẾT HẠI CHO NGƯỜI TIÊU DÙNG DO SẢN XUẤT, KINH DOANH HÀNG HÓA KHÔNG ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG.....	17
3.1. Định hướng.....	17
3.2. Giải pháp hoàn thiện pháp luật	17
3.3. Giải pháp nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật	18
Tiểu kết Chương 3	19
KẾT LUẬN	20
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	21

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài

Bên cạnh sự đa dạng và phong phú của các loại hàng hóa thì các tổ chức, cá nhân sản xuất kinh doanh hàng hoá lại chưa có nhận thức cao về vấn đề “*trách nhiệm sản phẩm*”, vì một số mục đích, một số lợi ích trước mắt mà nhiều hàng hoá của các doanh nghiệp chưa đảm bảo được chất lượng như đã công bố hoặc cam kết. Do đó, đòi hỏi người tiêu dùng phải tự lựa chọn cho mình những loại hàng hoá có chất lượng, đảm bảo về nguồn gốc, đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm,...nhưng đó thật sự là điều quá khó cho người tiêu dùng bởi không phải người tiêu dùng nào cũng là “*người tiêu dùng thông minh*”, không phải người tiêu dùng nào cũng biết được hàng hoá đó có đảm bảo chất lượng hay không vì chất lượng của hàng hoá ngoài một số tiêu chí kỹ thuật, hoặc thông số chuyên môn mang tính định lượng thì chất lượng còn được đánh giá bởi một số yếu tố mang tính chất định tính. Thực tế, tình trạng vi phạm quyền lợi của người tiêu dùng vẫn diễn ra nhiều và có chiều hướng ngày càng nghiêm trọng, người tiêu dùng vẫn còn chịu rất nhiều thiệt thòi khi tham gia vào quan hệ mua bán, sử dụng hàng hoá với tổ chức, cá nhân kinh doanh.

Xuất phát từ thực tiễn như vậy, tác giả lựa chọn thực hiện đề tài “*Pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hoá không bảo đảm chất lượng*” để làm luận văn tốt nghiệp. Dưới góc độ một luận văn thạc sĩ, đề tài sẽ góp phần làm sáng tỏ những vấn đề lý luận chung về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do hàng hoá không đảm bảo chất lượng. Qua đó, cũng làm rõ những điểm chung, sự khác biệt, nét đặc thù của loại trách nhiệm này so với các loại trách nhiệm dân sự thông thường. Từ đó, góp phần xây dựng và hoàn thiện quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hoá không đảm bảo chất lượng, phục vụ cho công tác bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng hiện nay.

2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài

Hiện nay ở nước ta, đã có nhiều bài viết, công trình nghiên cứu về vấn đề liên quan đến bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hoá không đảm bảo chất lượng, có thể kể đến một số công trình nghiên cứu tiêu biểu sau:

Một là, một số sách chuyên khảo, Luận án, luận văn thạc sĩ như:

Đỗ Văn Đại, (2010), “Luật BTTH ngoài hợp đồng Việt Nam - Bản án và bình luận bản án”, Sách chuyên khảo, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội. Đây là cuốn sách nghiên cứu một cách có hệ thống các bản án có liên quan đến BTTH ngoài hợp đồng. Trong đó, tác giả phân tích, đánh giá và đưa ra quan điểm cá nhân về một số vụ việc liên quan đến TNBTTH do tài sản gây ra.

Nguyễn Văn Hợi, (2017), *Trách nhiệm bồi thường thiệt hại do tài sản gây ra theo pháp luật dân sự Việt Nam*, Luận án tiến sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội: Luận án đã xác định, làm rõ bản chất của trách nhiệm BTTH do tài sản gây ra đây là điểm mới đầu tiên của luận án mà chưa có một công trình nào chỉ ra; nghiên cứu và chỉ ra những nét tổng quát nhất về trách nhiệm BTTH do tài sản gây ra; phân tích và xác định được các điều kiện phát sinh trách nhiệm BTTH do tài sản gây ra, đây là điểm mới có giá trị lý luận và thực tiễn cao. Trong đó, việc phân tích về tính tự thân hoạt động gây thiệt hại của tài sản là một vấn đề lý luận nổi bật xuyên suốt toàn bộ luận án; phân tích rõ nguyên tắc chung trong việc xác định chủ thể chịu trách nhiệm BTTH trên cơ sở quy định về năng lực chịu trách nhiệm BTTH của cá nhân; nghiên cứu và xác định chủ thể chịu trách nhiệm bồi thường thiệt hại trong trường hợp tài sản vô chủ, tài sản của người được giám hộ, của người chưa thành niên gây thiệt hại thể hiện tính bao quát của việc nghiên cứu của luận án. Nghiên cứu quy định pháp luật của một số quốc gia theo hướng so sánh về vấn đề này và những đánh giá của luận án về những quy định pháp luật sẽ giúp thấy rõ những lỗ hổng trong quy định pháp luật hiện hành về trách nhiệm BTTH do tài sản gây ra. Qua đó góp phần hoàn thiện những quy định về trách nhiệm BTTH ngoài hợp đồng nói chung và các quy định về TNBTTH do tài sản gây ra nói riêng.

Nguyễn Trần Hạnh Uyên, (2020), “*Bồi thường thiệt hại trong pháp luật về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng*”, Luận văn thạc sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội: Luận văn tập trung nghiên cứu về vấn đề bồi thường thiệt hại trong pháp luật về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng theo các quy định pháp luật dân sự. Thực trạng thực hiện việc bồi thường thiệt hại về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, qua đó đánh giá các quy định pháp luật hiện hành điều chỉnh về vấn đề này, để có những định hướng, giải pháp cụ thể nhằm hoàn thiện pháp luật về bồi thường thiệt hại bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng trong thời gian tới.

Hai là, một số bài viết nghiên cứu đăng trên các báo, tạp chí như: Lê Thanh Tùng, (2021), “Trách nhiệm bồi thường thiệt hại của doanh nghiệp do hàng hóa có khuyết tật”, Tạp chí Công Thương - Các kết quả nghiên cứu khoa học và ứng dụng công nghệ, Số 24, tháng 10 năm 2021; Nguyễn Thị Mai, (2018), “Xác định hàng hóa không đảm bảo chất lượng và hàng hóa có khuyết tật”, Tạp chí Tòa án nhân dân điện tử; <https://tapchitoaan.vn/bai-viet/phap-luat/xac-dinh-hang-hoa-khong-dam-bao-chat-luong-va-hang-hoa-co-khuyet-tat> ; Trần Trung Hoà Sơn, (2022), “Hoàn thiện quy định của pháp luật về trách nhiệm pháp lý do sản xuất, kinh doanh thực phẩm không đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm”, Tạp chí Công Thương - Các kết quả nghiên cứu khoa học và ứng dụng công nghệ, Số 28, tháng 12 năm 2021; Lê Thị Hồng Vân (2016) “Trách nhiệm bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng do thực phẩm không an toàn gây ra cho người tiêu dùng”.

Như vậy, vấn đề về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng và cơ chế giải quyết tuy đã được nhiều tác giả nghiên cứu ở nhiều khía cạnh, dưới nhiều góc độ khác nhau, nhưng vẫn chưa thực sự được đầy đủ, toàn diện. Do đó, chưa làm sáng tỏ được các vấn đề liên quan đến loại trách nhiệm đặc biệt này, nhất là kể từ khi BLDS năm 2015 có hiệu lực thi hành cho đến nay. Vì thế, cần phải có những nghiên cứu mới hơn nhằm làm rõ những khó khăn, vướng mắc trong áp dụng các quy định pháp luật hiện hành về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng, để có kiến nghị, đề xuất giải pháp hoàn thiện, giải pháp nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng trong thời gian tới, góp phần củng cố cơ chế bảo vệ người tiêu dùng một cách chặt chẽ, hiệu quả.

3. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục đích

Kết quả nghiên cứu của luận văn là nhằm đề xuất được một số giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng.

3.2. Nhiệm vụ

Trên cơ sở mục đích nghiên cứu nói trên, luận văn sẽ tập trung giải quyết những nhiệm vụ cụ thể sau:

Một là, nghiên cứu một cách có hệ thống những vấn đề lý luận về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng.

Hai là, đánh giá thực trạng các quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất kinh hàng hóa không đảm bảo chất lượng.

Ba là, thực tiễn áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất kinh hàng hóa không đảm bảo chất lượng thông qua nghiên cứu kết quả giải quyết của một số vụ án điển hình, để xác định được những tồn tại, hạn chế từ thực tiễn áp dụng pháp luật.

4. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Đề tài nghiên cứu các quy định của pháp luật Việt Nam về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất kinh hàng hóa không đảm bảo chất lượng và thực tiễn áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất kinh hàng hóa không đảm bảo chất lượng.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

Phạm vi về nội dung: Làm sáng tỏ những vấn đề lý luận chung về pháp luật bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh hàng hóa không đảm bảo chất lượng. Phân tích, rà soát các quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do hàng hóa không đảm bảo chất lượng qua nghiên cứu một số vụ án điển hình, từ đó chỉ ra được những bất cập, chưa hoàn thiện của quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hoá không đảm bảo chất lượng.

Phạm vi về không gian: Luận văn tập trung nghiên cứu thực trạng thi hành quy định pháp luật Việt Nam về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất kinh hàng hóa không đảm bảo chất lượng, thực trạng trên lãnh thổ của Việt Nam.

Phạm vi về thời gian: Luận văn xác định phạm vi thời gian nghiên cứu là từ năm 2016 đến năm 2021.

5. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu

5.1. Phương pháp luận

Luận văn được nghiên cứu trên cơ sở phương pháp luận duy vật biện chứng của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và quan điểm, chủ trương của

Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về vấn đề bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng.

5.2. Phương pháp nghiên cứu

Để thực hiện đề tài, tác giả đã sử dụng các phương pháp sau:

Phương pháp tổng hợp: Đúc kết, làm rõ các khái niệm, các vấn đề lý luận liên quan đến việc bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng.

Phương pháp phân tích: Phân tích các quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng. Phương pháp phân tích được sử dụng để đánh giá tính minh bạch, tính thống nhất của quy định pháp luật, tính hợp lý và tính khả thi của quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng.

Phương pháp nghiên cứu điển hình: nghiên cứu một số vụ án điển hình về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng, qua đó để làm rõ một số bất cập trong áp dụng pháp luật của cơ quan nhà nước có thẩm quyền (Toà án) về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng.

Phương pháp nghiên cứu hệ thống: được sử dụng để nghiên cứu về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng ở cả phương diện lý luận luận và thực tiễn. Tất cả các nội dung nghiên cứu đều được xem xét đánh giá theo sự liên kết chặt chẽ và thống nhất cùng hướng đến nội dung làm rõ những khái niệm, đặc điểm, vai trò ý nghĩa của pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng, những quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng, thực tiễn áp dụng và những tồn tại, hạn chế, nguyên nhân của những tồn tại hạn chế.

Đồng thời, tác giả sử dụng phương pháp so sánh luật để so sánh quy định pháp luật Việt Nam với quy định pháp luật ở một số nước để thấy những điểm tương đồng, những bất cập, hạn chế pháp luật Việt Nam về quy định bồi thường

thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất kinh doanh hàng hóa có không đảm bảo chất lượng.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của công trình nghiên cứu

Trên cơ sở nghiên cứu các quy định của pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng trên thực tế, luận văn có những đóng góp sau đây:

Về mặt lý luận: Kết quả nghiên cứu của luận văn góp phần làm sáng tỏ các vấn đề lý luận về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng theo pháp luật Việt Nam; thực tiễn thực hiện pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng hiện nay.

Về mặt thực tiễn: Kết quả nghiên cứu Đề tài góp phần hoàn thiện pháp luật Việt Nam về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng; Có ý nghĩa quan trọng trong việc giúp cho cá nhân, tổ chức nắm được các quy định của pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng để bảo vệ quyền và lợi ích của mình, nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật trong thực tế.

7. Cơ cấu của luận văn

Ngoài phần mở đầu, kết luận và danh mục tài liệu tham khảo, kết cấu của luận văn gồm 03 chương:

Chương 1: Một số vấn đề lý luận về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng

Chương 2: Thực trạng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng và thực tiễn áp dụng

Chương 3: Định hướng, giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng

CHƯƠNG 1

MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ BỒI THƯỜNG THIẾT HẠI CHO NGƯỜI TIÊU DÙNG DO SẢN XUẤT, KINH DOANH HÀNG HÓA KHÔNG ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG

1.1. Khái niệm, đặc điểm, phân loại bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng

Bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng là những hậu quả bất lợi về mặt vật chất mà tổ chức, cá nhân sản xuất, kinh doanh phải gánh chịu do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng, gây ra thiệt hại cho người tiêu dùng.

Từ khái niệm về BTTH cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng, có thể rút ra một số đặc điểm cơ bản sau:

Thứ nhất, trách nhiệm BTTH cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng là một loại trách nhiệm tài sản.

Thứ hai, trách nhiệm BTTH cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng có thể là trách nhiệm BTTH ngoài hợp đồng hoặc trách nhiệm bồi thường thiệt hại theo hợp đồng.

Thứ ba, lỗi không phải là điều kiện bắt buộc phải chứng minh trong xác định trách nhiệm BTTH cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng.

Thứ tư, dấu hiệu không đảm bảo chất lượng của hàng hóa và thiệt hại do hàng hóa đó gây ra cho người tiêu dùng là một trong những cơ sở quan trọng để xác định trách nhiệm BTTH.

Thứ năm, trách nhiệm BTTH cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng là trách nhiệm khách quan, không căn cứ vào ràng buộc hợp đồng giữa người tiêu dùng với tổ chức, cá nhân sản xuất, kinh doanh hàng hóa.

Thứ sáu, trách nhiệm BTTH cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng có thể là trách nhiệm riêng lẻ hoặc trách nhiệm liên đới.

Việc phân loại trách nhiệm BTTH cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng có thể căn cứ vào một số tiêu chí sau:

* ***Căn cứ cơ sở phát sinh trách nhiệm***: thì trách nhiệm BTTH cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng bao gồm: BTTH theo hợp đồng và BTTH ngoài hợp đồng.

* ***Căn cứ chủ thể chịu trách nhiệm bồi thường***: thì trách nhiệm BTTH cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng bao gồm: Trách nhiệm bồi thường của người sản xuất và trách nhiệm bồi thường của người kinh doanh.

* ***Căn cứ thiệt hại được bồi thường***: thì trách nhiệm BTTH cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng bao gồm: Trách nhiệm BTTH về vật chất và trách nhiệm BTTH về tinh thần.

1.2. Khái quát pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng

1.2.1. Khái niệm pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng

Pháp luật về BTTH cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng là những quy định về quyền và nghĩa vụ của các bên liên quan đến trách nhiệm bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng.

1.2.2. Nội dung pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng

Nội dung pháp luật về BTTH cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng được hiểu dựa trên nội dung pháp luật về BTTH cho người tiêu dùng.

Thứ nhất, quy định về chủ thể trong BTTH cho người tiêu dùng, bao gồm: Tổ chức, cá nhân tổ chức và thực hiện việc sản xuất; Thương nhân; cá nhân hoạt động thương mại độc lập, thường xuyên, không phải đăng ký kinh doanh; Tổ chức, cá nhân sản xuất hàng hóa; tổ chức, cá nhân nhập khẩu hàng hóa; tổ chức, cá nhân gắn tên thương mại lên hàng hóa hoặc sử dụng nhãn hiệu, chỉ dẫn thương mại cho phép nhận biết đó là tổ chức, cá nhân sản xuất, nhập khẩu hàng

hóa; tổ chức, cá nhân trực tiếp cung cấp hàng hóa có khuyết tật cho người tiêu dùng

Thứ hai, quy định về các điều kiện BTTH cho người tiêu dùng, bao gồm các quy định về các căn cứ phát sinh trách nhiệm BTTH cho người tiêu dùng theo hợp đồng bao gồm: Xác định hành vi gây thiệt hại cho người tiêu dùng; Xác định về thiệt hại xảy ra cho người tiêu dùng; Xác định mối quan hệ nhân quả giữa hành vi gây thiệt hại cho người tiêu dùng và thiệt hại xảy ra đối với người tiêu dùng; Xác định lỗi.

Thứ ba, quy định về nội dung về BTTH cho tiêu dùng, bao gồm các quy định về quyền và nghĩa vụ cho các chủ thể khi bồi thường thiệt hại.

Thứ tư, pháp luật quy định về nghĩa vụ chứng minh trong BTTH cho người tiêu dùng, bao gồm các quy định nghĩa vụ cung cấp chứng cứ và chứng minh cho người tiêu dùng trong vụ án dân sự để bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của mình theo quy định của pháp luật về tố tụng dân sự.

Thứ năm, pháp luật quy định thời hiệu khởi kiện và thẩm quyền giải quyết trong BTTH cho người tiêu dùng. Việc giải quyết yêu cầu BTTH cho người tiêu dùng cũng phải tuân theo thời hiệu nhất định.

Thứ sáu, pháp luật quy định về thủ tục giải quyết trong BTTH cho người tiêu dùng. Thủ tục giải quyết BTTH cho người tiêu dùng giữ vai trò quan trọng đối với chủ thể bồi thường thiệt hại và người tiêu dùng.

Tiểu kết chương 1

Pháp luật về BTTH cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng là những quy định về quyền và nghĩa vụ của các bên liên quan đến trách nhiệm BTTH cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng. Việc quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng sẽ góp phần giúp người tiêu dùng bảo vệ tốt các quyền và lợi ích hợp pháp của mình, tạo thuận lợi cho các tổ chức, cơ quan có thẩm quyền sử dụng làm căn cứ trong giải quyết tranh chấp về BTTH cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng. Từ đó, góp phần thúc đẩy kinh tế, xã hội phát triển, đảm bảo dân chủ, công bằng, văn minh, đáp ứng yêu cầu hội nhập.

CHƯƠNG 2

THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VỀ BỒI THƯỜNG THIẾT HẠI CHO NGƯỜI TIÊU DÙNG DO SẢN XUẤT, KINH DOANH HÀNG HÓA KHÔNG ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG VÀ THỰC TIỄN ÁP DỤNG

2.1. Quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng

2.1.1. Điều kiện phát sinh trách nhiệm

- Có thiệt hại xảy ra
- Nguyên nhân dẫn đến thiệt hại là hành vi sản xuất, kinh doanh hàng hoá không đảm bảo chất lượng
- Có mối quan hệ nhân quả giữa hành vi sản xuất, kinh doanh hàng hoá không đảm bảo chất lượng với thiệt hại xảy ra

2.1.2. Nguyên tắc bồi thường

Thứ nhất, thiệt hại thực tế phải được bồi thường toàn bộ và kịp thời.

Thứ hai, người chịu trách nhiệm bồi thường thiệt hại có thể được giảm mức bồi thường nếu không có lỗi hoặc có lỗi vô ý và thiệt hại quá lớn so với khả năng kinh tế của mình.

Thứ ba, khi mức bồi thường không còn phù hợp với thực tế thì bên bị thiệt hại hoặc bên gây thiệt hại có quyền yêu cầu tòa án hoặc cơ quan nhà nước có thẩm quyền khác thay đổi mức bồi thường.

Thứ tư, khi bên bị thiệt hại có lỗi trong việc gây thiệt hại thì không được bồi thường phần thiệt hại do lỗi của mình gây ra.

Thứ năm, bên có quyền, lợi ích bị xâm phạm không được bồi thường nếu thiệt hại xảy ra do không áp dụng các biện pháp cần thiết, hợp lý để ngăn chặn, hạn chế thiệt hại cho chính mình.

2.1.3. Thiệt hại được bồi thường

Điều 419 BLDS năm 2015 quy định cụ thể về xác định thiệt hại được bồi thường do vi phạm hợp đồng. Theo đó, thiệt hại được bồi thường sẽ bao gồm:

- Thiệt hại vật chất thực tế xác định được: tổn thất về tài sản, chi phí hợp lý để ngăn chặn, hạn chế, khắc phục thiệt hại, thu nhập thực tế bị mất hoặc giảm sút;

- Khoản lợi ích mà lẽ ra bên có quyền yêu cầu bồi thường thiệt hại được hưởng do hợp đồng mang lại;

- Chi phí phát sinh do không hoàn thành nghĩa vụ hợp đồng mà không trùng lặp với mức bồi thường thiệt hại cho lợi ích mà hợp đồng mang lại;

- Thiệt hại về tinh thần.

2.1.4. Chủ thể chịu trách nhiệm bồi thường

Theo như quy định tại Điều 608 BLDS năm 2015 quy định về bồi thường thiệt hại do vi phạm quyền lợi của người tiêu dùng: “Cá nhân, pháp nhân sản xuất, kinh doanh hàng hóa, dịch vụ không bảo đảm chất lượng hàng hóa, dịch vụ mà gây thiệt hại cho người tiêu dùng thì phải bồi thường.”

2.1.5. Các căn cứ loại trừ trách nhiệm

Chủ thể chịu trách nhiệm bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa kém chất lượng được loại trừ trách nhiệm trong một số trường hợp sau:

- Do thoả thuận của hai bên trong hợp đồng cung cấp hàng hoá.

- Hoàn toàn do lỗi của bên bị thiệt hại.

- Do trình độ khoa học kỹ thuật chưa đủ để nhận biết các khuyết tật của hàng hoá.

- Do tuân thủ quy định bắt buộc của cơ quan nhà nước có thẩm quyền.

2.2. Đánh giá quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng

2.2.1. Những ưu điểm

Thứ nhất, các quy định của pháp luật đã ghi nhận những nguyên tắc cơ bản về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, trong đó có quyền được bồi thường thiệt hại do hàng hóa kém chất lượng gây ra.

Thứ hai, các quy định của pháp luật đã ghi nhận các quyền cơ bản của người tiêu dùng cũng như trách nhiệm của tổ chức, cá nhân kinh doanh hàng hóa, dịch vụ, trong đó có các quy định cụ thể về bồi thường thiệt hại do sản xuất, kinh doanh hàng hóa kém chất lượng, nhất là các quy định về bồi thường thiệt hại trong hợp đồng và bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng trong một số trường hợp cụ thể.

Thứ ba, pháp luật bảo vệ người tiêu dùng đã quy định khá tổng quát và đầy đủ trách nhiệm của các cơ quan quản lý nhà nước trong công tác bảo vệ người

tiêu dùng và cơ chế giải quyết các tranh chấp về yêu cầu đòi bồi thường thiệt hại do sản xuất, kinh doanh hàng hóa kém chất lượng

2.2.2. Những hạn chế

Một là, vẫn còn tình trạng mâu thuẫn, gây khó hiểu cho người thực hiện pháp luật giữa Bộ luật dân sự 2015, Luật BVQLNTD 2010.

Hai là, BLDS năm 2015 chưa quy định rõ chủ thể nào nhận khoản thiệt hại khi người bị thiệt hại đang cứu chữa, nếu là chính người bị thiệt hại nhận thì khoản tiền đó có liên quan đến chế độ thừa kế hay không, quyền lợi của vợ, chồng hoặc người trực tiếp bỏ tiền ra cứu chữa được xử lý như thế nào cho đảm bảo tính khách quan, công bằng và giải quyết dứt điểm quan hệ tranh chấp.

Ba là, các quy định pháp luật liên quan đến lỗi vẫn còn chưa thống nhất. Theo Luật BVQLNTD năm 2010 thì trách nhiệm bồi thường thiệt hại do hàng hóa có khuyết tật (không an toàn) đặt ra ngay cả khi nhà sản xuất không có lỗi trong việc làm phát sinh khuyết tật. BLDS năm 2015 cũng quy định tương đồng.

Bốn là, trách nhiệm bồi thường thiệt hại do vi phạm các quy định của pháp luật về chất lượng sản phẩm, hàng hoá đã được quy định trong BLDS, LTM.

Năm là, BLDS hiện nay không có hướng dẫn cụ thể thế nào là thiệt hại thực tế và cơ sở để xác định thiệt hại thực tế dựa trên nguồn nào, tuy nhiên tùy từng vụ án thì Tòa án thường có những đánh giá chứng cứ khác nhau.

Sáu là, trong khi thiệt hại vật chất là yếu tố khách quan có thể dễ dàng nhận biết và đo lường thì thiệt hại về tinh thần lại thiên về mặt chủ quan, trừu tượng, rất khó xác định và quy đổi thành giá trị kinh tế.

Bảy là, quy định về mức bồi thường thiệt hại về tinh thần do tính mạng bị xâm phạm giữa Bộ BLDS năm 2015 và Luật trách nhiệm bồi thường của nhà nước năm 2017 có sự khác nhau dẫn đến vướng mắc trong công tác xét xử

2.3. Thực tiễn áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng

2.3.1. Thực tiễn giải quyết tranh chấp về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng theo quy định pháp luật hiện hành

Mặc dù quy định pháp luật về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng đã khá toàn diện, tuy nhiên thực tiễn giải quyết tranh chấp giữa người tiêu dùng và tổ chức kinh doanh hàng hóa thì bên thua kiện thường là người tiêu dùng – bên yếu thế

trong quan hệ, chẳng hạn như việc chứng minh lỗi thuộc về tổ chức, cá nhân kinh doanh hàng hóa, dịch vụ bị kiện, do đó họ thường chủ động đưa ra các chứng cứ và giải thích các thuật ngữ chuyên ngành theo hướng có lợi cho họ. Có thể thấy rõ thực trạng này thông qua việc xem xét đánh giá kết quả giải quyết của một số vụ án (đã được nêu trong luận văn).

2.3.2. Những tồn tại, hạn chế trong áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng

Một là, quá trình áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng, các cơ quan có thẩm quyền vẫn gặp phải những khó khăn, vướng mắc nhất định, chủ yếu là trong nhận thức áp dụng pháp luật dẫn đến ảnh hưởng không nhỏ đến kết quả của việc giải quyết vụ việc về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng.

Hai là, khi áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa là thực phẩm không đảm bảo chất lượng, cơ quan có thẩm quyền gặp phải khó khăn trong việc xác định chủ thể bồi thường.

Ba là, quá trình giải quyết các vụ tranh chấp về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng thì việc chứng minh thiệt hại là vấn đề không đơn giản, nhất là trong một số lĩnh vực như là lĩnh vực an toàn thực phẩm.

Bốn là, khi giải quyết các vụ tranh chấp về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng thì rất khó xác định hành vi trái pháp luật.

Năm là, quy định về lỗi không thống nhất dẫn đến việc áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng sẽ thiếu chính xác, các bên tranh chấp sẽ không thỏa mãn với kết quả giải quyết của các cơ quan có thẩm quyền. Các vụ việc có thể bị tiếp tục khiếu nại, khiếu kiện kéo dài.

2.3.3. Nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế

Thứ nhất, là do sự bất cập của một số quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng và một số quy định pháp luật có liên quan khác.

Thứ hai, là do nhận thức pháp luật và năng lực áp dụng pháp luật của các cá nhân, cơ quan có thẩm quyền trong giải quyết tranh chấp về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng còn nhiều hạn chế, dẫn đến việc áp dụng pháp luật trong giải quyết tranh chấp về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng chưa đạt hiệu quả cao.

Thứ ba, do nhận thức pháp luật, ý thức pháp luật, ý thức trách nhiệm của nhà sản xuất kinh doanh cũng như người tiêu dùng còn thấp, nhiều hạn chế.

Thứ tư, là do công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục ý thức pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng chưa được chú trọng đầu tư nhiều.

Thứ năm, là do sự hạn chế trong việc kiểm tra, giám sát và xử lý vi phạm của cơ quan nhà nước có thẩm quyền đã làm cho nhiều nhà sản xuất cố tình vi phạm pháp luật, tạo ra sản phẩm, hàng hóa không an toàn, gây thiệt hại cho người tiêu dùng.

Tiểu kết Chương 2

Việc giải quyết tranh chấp về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng đã được các cơ quan có thẩm quyền xem xét giải quyết khá hiệu quả, đạt được những kết quả nhất định. Tuy nhiên, thực tế, trong việc áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng vẫn còn những tồn tại, hạn chế nhất định, dẫn đến việc kết quả giải quyết tranh chấp còn chưa thỏa mãn được yêu cầu của người tiêu dùng. Thông qua việc xem xét đánh giá kết quả giải quyết của một số vụ án điển hình cho thấy, một số quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa kém chất lượng cũng còn có những tồn tại, hạn chế nhất định, không đáp ứng được yêu cầu làm cơ sở pháp lý điều chỉnh các mối quan hệ giao dịch dân sự, gây khó khăn trong việc thực hiện pháp luật, cần được xem xét, sửa đổi trong thời gian tới.

CHƯƠNG 3

ĐỊNH HƯỚNG, GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ BỒI THƯỜNG THIỆT HẠI CHO NGƯỜI TIÊU DÙNG DO SẢN XUẤT, KINH DOANH HÀNG HÓA KHÔNG ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG

3.1. Định hướng

Một là, hoàn thiện pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hoá không đảm bảo chất lượng phải đảm bảo phù hợp với các Điều ước quốc tế mà Việt Nam tham gia làm thành viên

Hai là, hoàn thiện pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hoá không đảm bảo chất lượng đảm bảo tính cân bằng và sự hài hoà lợi ích giữa người tiêu dùng và người sản xuất kinh doanh

Ba là, hoàn thiện pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hoá không đảm bảo chất lượng phải phù hợp với xu thế phát triển, ứng dụng của công nghệ thông tin trên thế giới và ở Việt Nam hiện nay.

3.2. Giải pháp hoàn thiện pháp luật

Thứ nhất, sửa đổi thống nhất quy định pháp luật liên quan về xác định chủ thể có trách nhiệm bồi thường thiệt hại giữa các bộ luật có liên quan

Thứ hai, sửa đổi quy định liên quan đến vấn đề xác định thiệt hại, cần được xem xét sửa đổi theo hướng chấp nhận bồi thường cho những thiệt hại về sức khỏe của người tiêu dùng chắc chắn sẽ xảy ra do hành vi vi phạm của nhà sản xuất hàng hóa không đảm bảo chất lượng dựa trên những tính toán khoa học

Thứ ba, cần thống nhất quy định về lỗi, là một trong những căn cứ làm phát sinh trách nhiệm bồi thường.

Thứ tư, thống nhất trong việc sử dụng khái niệm hàng hóa không đảm bảo chất lượng tại các văn bản luật và đưa ra các tiêu chí cụ thể về hàng hóa không đảm bảo chất lượng

Thứ năm, cần xác định rõ trách nhiệm bồi thường của cá nhân, pháp nhân, các chủ thể khác sản xuất, kinh doanh vi phạm các quy định của pháp luật về chất lượng sản phẩm, hàng hoá mà gây ra thiệt hại cho người khác.

Thứ sáu, cần xác định quyền được bồi thường thiệt hại không những của người tiêu dùng mà còn của người mua đối với các thiệt hại do vi phạm các quy định của pháp luật về chất lượng sản phẩm, hàng hoá gây ra.

Thứ bảy, cần sửa đổi quy định các trường hợp được miễn trách nhiệm bồi thường trên cơ sở nguyên tắc của pháp luật dân sự là một người chỉ phải bồi thường nếu có thực hiện hành vi có lỗi gây ra thiệt hại của người khác.

3.3. Giải pháp nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật

Một là, nâng cao năng lực áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng

Hai là, cần tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng

Ba là, cần kiện toàn bộ máy quản lý nhà nước bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng và nâng cao hiệu quả của hoạt động giải quyết vấn đề bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng nói riêng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng

Bốn là, Hội Bảo vệ người tiêu dùng cần phát huy vai trò đại diện người tiêu dùng, trung gian, hòa giải mâu thuẫn

Năm là, cá nhân, tổ chức kinh doanh cần nâng cao ý thức chấp hành pháp luật bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng

Sáu là, người tiêu dùng cần phải có ý thức pháp luật, ý thức tự bảo vệ quyền lợi của mình và lợi ích của xã hội.

Tiểu kết Chương 3

Hiện nay, thực trạng vi phạm quyền lợi của người tiêu dùng tại Việt Nam đang diễn ra ngày càng nhiều. Để giải quyết vấn đề này, trong thời gian tới, pháp luật Việt Nam về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng cần được xem xét hoàn thiện theo những định hướng cụ thể. Cần phải xem xét sửa đổi, bổ sung hoàn thiện một số quy định pháp luật về vấn đề này, đồng thời phải áp dụng đồng bộ một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng, có như vậy mới đáp ứng được yêu cầu thực tiễn trong tình hình mới.

KẾT LUẬN

Có không ít trường hợp các nhà sản xuất, kinh doanh lợi dụng sự quản lý chưa chặt chẽ của Nhà nước cùng sự kém hiểu biết của người tiêu dùng, đã có những hành vi vi phạm pháp luật và xâm hại đến quyền lợi của người tiêu dùng. Do đó, cần có hành lang pháp lý để bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng và khi quyền lợi của họ bị xâm phạm thì cần có cơ chế để khắc phục hậu quả, đó chính là sự bồi thường thiệt hại.

Hiện nay, pháp luật dân sự Việt Nam cùng các văn bản pháp luật có liên quan như Luật chất lượng sản phẩm, Luật BVQLNTD đã và đang ngày càng hoàn thiện, quy định rõ về vấn đề thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng. Tuy nhiên, thực tiễn áp dụng cho thấy, việc giải quyết về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng vẫn nảy sinh những tồn tại, hạn chế, gây ảnh hưởng không nhỏ đến quyền lợi của người tiêu dùng.

Tóm lại, kết quả nghiên cứu đề tài ***“Pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không bảo đảm chất lượng”*** đã góp phần làm sáng tỏ những vấn đề lý luận chung về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do hàng hóa không đảm bảo chất lượng, góp phần xây dựng và hoàn thiện quy định pháp luật về bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng do sản xuất, kinh doanh hàng hóa không đảm bảo chất lượng, phục vụ cho công tác bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng hiện nay.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

I. Văn bản pháp luật:

1. Quốc Hội, (2013), Hiến pháp, Hà Nội.
2. Quốc Hội, (1995), Bộ luật Dân sự, Hà Nội.
3. Ủy ban Thường vụ Quốc Hội, (1999), Pháp lệnh Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, Hà Nội.
4. Quốc Hội, (2005), Bộ luật Dân sự, Hà Nội.
5. Quốc Hội, (2007), Luật chất lượng sản phẩm, hàng hóa, Hà Nội.
6. Quốc Hội, (2010), Luật Trọng tài thương mại, Hà Nội.
7. Quốc Hội, (2010), Luật An toàn thực phẩm, Hà Nội.
8. Quốc Hội, (2010), Luật Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, Hà Nội.
9. Quốc Hội, (2012), Luật giá, Hà Nội.
10. Quốc Hội, (2015), Bộ luật Dân sự, Hà Nội.
11. Quốc Hội, (2015), Bộ luật Tố tụng dân sự, Hà Nội.
12. Quốc Hội, (2016), Luật Dược, Hà Nội.

II. Sách, luận án, luận văn, báo cáo, bài báo tiếng Việt:

13. Đỗ Văn Đại, (2010), “Luật BTTH ngoài hợp đồng Việt Nam - Bản án và bình luận bản án”, Sách chuyên khảo, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội;
14. Nguyễn Văn Hối, (2017), *Trách nhiệm bồi thường thiệt hại do tài sản gây ra theo pháp luật dân sự Việt Nam*, Luận án tiến sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội;
15. Bùi Thị Thanh Hằng, (2018), *Bồi thường thiệt hại do vi phạm hợp đồng*, Luận án tiến sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội;
16. Nguyễn Trần Hạnh Uyên, (2020), “*Bồi thường thiệt hại trong pháp luật về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng*”, Luận văn thạc sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội;
17. Lưu Thanh Hương, (2020), *Lỗi trong trách nhiệm bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng theo pháp luật Việt Nam*, Luận văn thạc sĩ, Khoa Luật Đại học Quốc gia Hà Nội;
18. Lưu Ngọc Lan, (2016), *Căn cứ phát sinh trách nhiệm bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng – Một số vấn đề lý luận và thực tiễn*, Luận văn thạc sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội;

19. Chu Đức Nhuận, (2012), “*Trách nhiệm của doanh nghiệp đối với chất lượng sản phẩm, hàng hoá*”, Luận án Tiến sĩ Luật học, Học viện Khoa học Xã hội, Hà Nội.

20. Nguyễn Thị Thu, (2010), “*Hoàn thiện pháp luật về cơ chế bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng ở Việt Nam hiện nay*”, Luận văn Thạc sĩ Luật học, Luận án Tiến sĩ Luật học, Trường Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh, Hồ Chí Minh

21. Bùi Trọng Bảy, (2015), “*Bồi thường thiệt hại cho người tiêu dùng theo pháp luật về bảo vệ người tiêu dùng*”, Luận văn Thạc sĩ Luật học, Trường Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh, Hồ Chí Minh.

22. Dương Thúy Diễm, “*Pháp luật về bảo vệ quyền của người tiêu dùng - Thực trạng và một số kiến nghị hoàn thiện pháp luật*”, Luận văn Thạc sĩ Luật học, Trường Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh, Hồ Chí Minh.

23. Lê Hồng Hạnh, (2010), “*Trách nhiệm sản phẩm của doanh nghiệp – Công cụ pháp lý bảo vệ người tiêu dùng*”, Viện Khoa học Pháp lý, Hà Nội.

24. Trần Tuyết Minh, (2014), “*Bồi thường thiệt hại do hàng hóa có khuyết tật cho người tiêu dùng theo pháp luật Việt Nam*”, Luận văn Thạc sĩ Luật học, Đại học Quốc Gia Hà Nội, Hà Nội.

25. Đặng Thanh Hoa, (2013), “*Giải quyết tranh chấp giữa người tiêu dùng với tổ chức, cá nhân kinh doanh bằng thủ tục rút gọn trong tố tụng dân sự*”, Đề tài Khoa học và Công nghệ cấp trường, Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh, Hồ Chí Minh.

III. Tài liệu từ Internet:

1. David D. Pearce, Từ điển Kinh tế học hiện đại (1999), NXB Chính trị Quốc gia, tr. 193;

2. Điều 1 Pháp lệnh Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng ngày 27 tháng 4 năm 1999;

3. Lê Văn Sua, 2022, Nguyên tắc bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng theo bộ luật dân sự năm 2015; <https://bachkhoaluat.vn/cong-doan/9141/nguyen-tac-boi-thuong-thiet-hai-ngoai-hop-dong-theo-bo-luat-dan-su-nam-2015>; Truy cập: 9h30 ngày 12/02/2022;

4. Lê Thanh Tùng, 2021, trách nhiệm bồi thường thiệt hại của doanh nghiệp do hàng hóa có khuyết tật; <https://tapchicongthuong.vn/bai-viet/trach-nhiem-boi-thuong-thiet-hai-cua-doanh-nghiep-do-hang-hoa-co-khuyet-tat-85126.htm>;

5. Ngô Thu Trang, 2019, Vương mắc trong áp dụng pháp luật về bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng; <https://tapchitoaan.vn/bai-viet/phap-luat/vuong-mac-trong-ap-dung-phap-luat-ve-boi-thuong-thiet-hai-ngoai-hop-dong>;

6. Nguyễn Hà, 2016, Chế tài pháp lý đối với hành vi vi phạm quyền lợi người tiêu dùng trong thương mại điện tử; http://vca.edu.vn/portal/page/portal/hvta/27676686/27677461?p_page_id=27677461&pers_id=28346379&folder_id=&item_id=100493031&p_details=1;

7. Nguyễn Thị Mai, (2018), “Xác định hàng hóa không đảm bảo chất lượng và hàng hóa có khuyết tật”, Tạp chí Tòa án nhân dân điện tử; <https://tapchitoaan.vn/bai-viet/phap-luat/xac-dinh-hang-hoa-khong-dam-bao-chat-luong-va-hang-hoa-co-khuyet-tat>;

8. Trần Trung Hoà Sơn, (2022), “Hoàn thiện quy định của pháp luật về trách nhiệm pháp lý do sản xuất, kinh doanh thực phẩm không đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm”, Tạp chí Công Thương - Các kết quả nghiên cứu khoa học và ứng dụng công nghệ, Số 28, tháng 12 năm 2021;

9. Lê Thị Hồng Vân (2016) “Trách nhiệm bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng do thực phẩm không an toàn gây ra cho người tiêu dùng”, Tạp chí Khoa học pháp lý Việt Nam, 09(103)/2016

<https://tapchikhplvn.hcmulaw.edu.vn/module/xemchitietbaibao?oid=f1c50d71-add9-4f31-bcc0-7e97f3fcdc3d>

10. Bách Nguyễn, 2019, Giải quyết tranh chấp về quyền lợi người tiêu dùng tại Tòa án: Cần cơ chế xét xử để tránh “được vạ thì má sưng”, Báo pháp luật; <https://baophapluat.vn/giai-quyet-tranh-chap-ve-quyen-loi-nguoi-tieu-dung-tai-toa-an-can-co-che-xet-xu-de-tranh-duoc-va-thi-ma-sung-post322636.html>;

11. Bản án dân sự sơ thẩm số 06/2015/DS-ST ngày 15 và 23/9/2015 của Tòa án nhân dân Quận Bắc Từ Liêm, Tp. Hà Nội về việc tranh chấp bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng;

12. Cục Quản lý Cảnh tranh – Bộ Công Thương (2016), Hỏi – Đáp pháp luật về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, NXB. Hồng Đức, tr.49;